

Nikotin under amning påverkar barnets sömn

Sömnen påverkas för nyfödda barn som ammas om mamman röker. Det visar en studie som presenteras i tidskriften *Pediatrics*. Studien utgår från 15 mödrar, samtliga rökare, och deras barn. Barnen amrades under samma dag som mödrarna rökte (dock inte i närvaro av barnen). Barnens sömn efter amningen monitorerades därefter. Försöket upprepades efter en vecka, men då avstod mödrarna från att röka minst tolv timmar före amningen. Barnens mjölkkonsumtion mättes genom att de vägdes före och efter amningen. Därtill mättes koncentrationen nikotin i bröstmjölken för att få ett mått på hur mycket nikotin barnen fått i sig.

Då barnen fick i sig »nikotinfri« mjölk sov de i genomsnitt 84,5 minuter under timmarna som följde efter amning, vilket ska jämföras med de 53,4 minuter barnen sov i snitt efter att fått i sig bröstmjölk med nikotin. Värt att notera är att det fanns ett direkt samband mellan hur länge barnen sov och mängden nikotin de fick i sig (alltså konsumerad mängd mjölk korregerat för mjölkens nikotinkoncentration), där barn som fick i sig mer nikotin sov kortare tid.

Det faktum att bröstmjölken innehöll

Foto: IBL

Barn som fick nikotinfri mjölk sov längre timmarna efter amningen än de barn som fick mjölk med nikotin.

nikotin, vilket påverkar smaken, tycktes inte bekomma barnen, då de konsumerade lika mycket mjölk under såväl »rök-dagen« som »icke-rök-dagen«. Undersökningar har visat att förekomsten av tobaksrökning är högre bland tonåringar vars mödrar röker än bland jämnåriga vars mödrar inte röker.

Författarna spekulerar över att det faktum att dessa individer redan som nyfödda kan ha fått i sig nikotin via bröstmjölken kan vara en bidragande orsak

till detta. Tidigare studier har visat att koncentrationen av nikotin i bröstmjölk är som högst 30–60 minuter efter att modern rökt. Författarna konstaterar sammantaget att rökning kortsiktigt påverkar ammande barns sömn och anser att studier krävs kring långtidseffekterna. De hoppas att rönen ska bidra till att få mödrar att avstå från rökning under, och förhoppningsvis även efter, perioden då de ammar.

Anders Hansen

läkare, frilansjournalist
anders@sciencecap.se

Pediatrics. 2007;120:497-502.

KOMMENTAR

Viktigt att observera är att konsumtion av »rökfria« tobaksprodukter, som snus och nikotintuggummi, kan ge nivåer i modersmjölk som är väl jämförbara med dem man uppmäter hos rökande mammor. Det bör man hålla i minnet när det gäller diskussionen av nikotinetts potentiella skadeverknings.

Josef Milerad

medicinsk chefredaktör

Kronisk sjukdom och samtidig depression vanligt i många länder

Med den globala sjukdomsbördestudien kunde man för ett antal år sedan visa att depression var en av de viktigaste orsakerna till sjukdomsbörda mätt med DALY (disability adjusted life years) globalt sett och att dess betydelse för sjukdomsbörda sannolikt skulle öka [1]. Dessa fynd ledde till en omvärdering av hur sjuklighet och handikapp fördelar sig i världen och till förståelse för att psykisk ohälsa är ett omfattande problem även i låg- och medelinkomstländer.

Kunskap om hur depression samvarierar med andra större somatiska sjukdomar har dock hittills bara funnits från höginkomstländer. Man har nu i en studie baserad på WHO:s World Health Surveys [2] studerat förekomsten av depression i förhållande till fyra andra tillstånd – angina, artros, astma och diabetes – och analyserat i vad mån dessa fem tillstånd bidrog till att försämra det allmänna hälsotillståndet (»overall health score«).

World Health Survey genomförs som intervjuer enligt mycket noggrant utarbetade frågescheman om specifika sjukdomstillstånd, riskfaktorer, upplevd häl-

sa och socioekonomiska förhållanden. Totalt 245 404 personer från 60 olika länder i alla världsdelar har intervjuats.

Ettårsprevalensen av depression enbart var 3,2 procent. Bland personer med angina hade 15,0 procent också depression, för artros var siffran 10,7 procent, för astma 18,1 procent och för diabetes 9,3 procent. Efter justering för socioekonomiska förhållanden och sjukdomstillstånd var depression den sjukdom som innebar störst minskning av allmänt hälsotillstånd (»mean health score«) i förhållande till dem som inte hade någon sjukdom. Att samtidigt ha depression minskade alltså högst betydligt den handikappande effekten av kroniska sjukdomstillstånd.

Mycket lite finns ännu publicerat från World Health Survey. I artikeln redogör man noga för de instrument som använts för att identifiera specifika sjukdomar, mäta upplevt hälsotillstånd och för att kontrollera för skillnader i befolkningssammansättning mellan olika länder. Dock saknas basal information om deltagarantal och svarsfrekvens i olika

länder, och man får leta med viss möda på webbplatsen för att förstå hur denna omfattande datainsamling har genomförts [3]. Icke desto mindre ger artikeln ytterligare stöd för att depression är ett stort och ökande folkhälsoproblem i alla världens länder. Därutöver har man nu visat att ett flertal vanliga somatiska tillstånd också i många fall är förenade med depression, vilket är viktigt att känna till i vård och behandling.

Peter Allebeck

professor, institutionen för folkhälsovetenskap, Karolinska institutet, Stockholm

1. Murray CJ, et al. Alternative projections of mortality and disability by cause 1990–2020: Global burden of disease study. *Lancet*. 1997;349:1498-505.
2. Moussavi S, et al. Depression, chronic diseases, and detriments in health: results from the World Health Surveys. *Lancet*. 2007;370:851-7.
3. WHO. <http://www.who.int/healthinfo/survey/en/index.html>

»... ger artikeln ytterligare stöd för att depression är ett stort och ökande folkhälsoproblem i alla världens länder.«